N° 2031

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franko door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 28 DECEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 27 December.

De groothertogelijke Badensche regering is bevreesd voor diskussie. Zij wil wel toelaten, o ja, dat de maatregelen, door haar tegen de godsdienstvrijheid genomen, van uit haar standpunt besproken en toegelicht en verdedigd worden; maar dat het gedrag van den heldhaftigen grijzaart, die aan het hoofd staat van de Bovenrhijnsche Kerkprovincie, maar dat het gedrag van die allen, die tegenover de willekeur der bureaukratie pal staan voor het heilig en eenmaal door de Badensche regering erkende regt der Kerk, door de pers verdedigd worde, dat kan zij niet dulden en van daar dan ook dat zij rusteloos in de weer is om aan alle stemmen, die opgaan ten wraking van hare handelwijze, den toegang af te sluiten tot de bevolking van het Groothertogdom. Geen katholiek blad wordt toegelaten, geen protestantsch blad, dat het gewaagde spel, door de Badensche regering ingespeeld, durft afkeuren; voor de bladen, die in het Groothertogdom zelf verschijnen, is alle vrijheid opgeheven om de hangende quæstie in een anderen zin te bespreken dan in dien van het staatsabsolutismus. De regering, het is duidelijk, vleit zich met de hoop van dien ten gevolge de kennis der in geschil zijnde zaken bij het Badensche volk te verduisteren en het alzoo voor zich te zullen winnen.

De Badensche regering vleit zich met eene ijdele hoop. Wordt aan de pers het zwijgen opgelegd — de regering zal de moedige priesterschap van het diocees Freiburg niet tot zwijgen kunnen dwingen, nu zij door haren Herder tot spreken opgewekt is geworden. Zijne doorluchtige Hoogwaardigheid heeft dit gedaan in het navolgend schrijven:

»Wij Hermann von Vicari, door Gods goedheid en de genade van den Heiligen Apostolischen Stoel, Aartsbisschop van Freiburg enz. enz.

»Aan de Hoogwaardige Dekenaten van het Aartsdiocees Freiburg, Badisch gedeelte — zenden wij, ter onverwijlde mededeeling aan de geestelijken van het kapittel, het volgende mandement:

»Het grootste gedeelte onzer hoogwaarde geestelijken heeft door gemoedelijke, vrijwillige voltrekking onzer opperherderlijke bevelen, bijzonderlijk door de afkondiging van Onzen Herderlijken Brief dd. 11 der vorige maand, voor het oog van God en de wereld een verheven voorbeeld gegeven der kracht van ons geloof, het heerlijk voorbeeld schap en troost van ons hart, het vaderlijk vertrouwen dat wij in de hoogwaardige geestelijkheid stellen, volkomen geregtvaardigd. Derhalve wenden wij, ons nogmaals met vol vertrouwen tot de pastoors van het Aartsdiocees hen gelastende: *dat zij zoodra mogelijk, gedurende vier achter elkander volgende Zondagen, in de predikatie de eischen van het Episkopaat en de bestaande oneenigheid, gestaafd door de bisschoppelijke oorkonden en den Herderlijken Brief van den 11 den vorige maand, den geloovigen bevattelijk verklaren zullen.*

In elke predikatie kan met het evangelie in verband gebragt een gedeelte dier eischen, met *bedaardheid, zonder hartstogtelijkheid*, en voor allen verstaanbaar behandeld en de verschillende daartegen opgeworpene bestrijdingen wederlegd worden. De hoogwaardige geestelijken zullen de te dezer zake gehoudene predikatien na verloop van den bepaalden tijd aan ons ordinariaat overleggen. Dit ons bevel wordt *noodzakelijk vereischt*, opdat in de plaats hebbende omstandigheden de geloovigen eenig en alleen door het levendige woord op den kansel verkondigd, behoorlijk onderwezen en voor de inblazingen der vijanden onzer Heilige Kerk beschermd mogen worden. Onze geestelijken zullen, wat wij met vertrouwen van hen hopen en gelooven, thans *als wachters* het heiligdom bewaren, opdat niet, terwijl de menschen slapen, de vijand kome en onkruid zaaije. Wij maken van deze gelegenheid gebruik, om aan onze hoogwaardige Geestelijken de verzekering te geven, dat het Boveurijnsche Episkopaat niets anders dan de herstelling van *het kanonieke regt* beoogt, en dat bij het vervullen van prebenden en het uitoefenen van den kerkelijken tucht, de gewone regels gevolgd worden, alsmede dat de regten der priesters en pastoors even stipt worden gehandhaafd als de bisschoppelijke. Wij voegen deze aanmerking hierbij ter geruststelling van sommigen, die, gelijk ons berigt wordt, de vrees hebben te kennen gegeven, dat ten gevolge der begeerde vrijheid en zelfstandigheid der Kerk, de pastoors in de gesteldheid der zoogenoemde succursaal-pastoors zouden kunnen komen, waaraan volstrekt niet gedacht wordt. Binnen zes weken wachten wij het berigt der volvoering van dit bevel door de Dekenaten."

»Freiburg, 14 December 1853.

»HERMANN,
Aartsbisschop."

De *Nederlander* maakt ons opmerkzaam, dat de heer van Bosse eene rentenbelasting heeft voorgedragen, en dat wij alzoo geen regt hebben om van den heer Groen te vorderen, dat hij van den heer van Bosse geen rentebelasting vreest. Dit is billijk. Ja de heer van Bosse heeft eene rentebelasting voorgedragen, die *wij* getracht hebben te verdedigen tegen de lasterlijke aanvallen van de »*vrienden*," welke *vrienden* de voordragt behandeld hebben gelijk zij het voorstel der negen hebben bejegend, dat is door venijnige insinuatiën, door valsche beschuldigingen en door hatelijkheden. Wij hopen dat vroeg of laat hetzij de heer van Bosse, hetzij een ander dat voorstel zal kunnen hernemen tot vervanging van sommige akcijnsen, die ondragelijk worden, al moge de heer van Goltstein ze vereenzelvigd noemen met de natie, als ware ons volk slechts een bijeenraapsel van akcijnsen-betalers. Maar de heer Groen heeft geen regt om den heer van Bosse, gelijk hij dat valschelijk gedaan heeft [illegible] hij omverwerping wil van geheel ons akcijnsstelsel, dat is van de zijde van den heer Groen geweest eene van die onteerende behendigheden, die de jongste beraadslagingen hebben gemaakt tot een parlementaire ergernis, waarin men van de zijde der bestrijders meer heeft geschermd met personaliteiten en hartstogtelijke beschuldigingen dan met bondige redenen. Als de oppozitie in de pers den toon wilde aannemen, die door de ministerieelen in het parlement is aangeslagen, als de dagbladen met ter zijdestelling van redeneering alleen personaliteiten en hartstogtelijke drijverij wilden opzetten, gelijk zulks de ministerieelen gedaan hebben onder de leiding der *vrienden*; waar zou dat heen? Waartoe dat leiden zou? Onvermijdelijk en binnen een zeer kort tijdperk tot de afschaffing van schier de meeste akcijnsen, tot invoering van eene renten en inkomstbelasting en tot den val van velen die in de Kamer gekomen zijn door de bisschops-quæstie en er door de akcijns-quæstie wederom zouden verdwijnen. Maar gelijk de oppozitie in de Kamer getoond heeft waardigheid en waarheid lief te hebben; zoo ook vertrouwen wij, dat de oppozitie in de pers een voorbeeld zal geven van gematigdheid en bezadigdheid, en het aan de zoogenaamde anti-revolutionnaire en behoudende pers zal overlaten om revolutionnaire toonen aan te slaan.

Behalve het bestaande libel, dat daar wekelijks het licht ziet, verschijnt te Tiel nog een tweede *Weekblad*, dat ook, naar bekend is, onder de leiding staat van den generalismus der geheime genootschappen en mede-hoofdbestuurder van *het Metalen Kruis*, den heer van Dam van Isselt. De *Grondwet* heeft reeds eenige der woorden geleverd, waarin dat *Tielsche Weekblad* zijne gemoedsstemming bloot legt, ter gelegenheid van de diskussie over de wets-voordragt der negen. Te regt zegt de *Grondwet*, dat »ontembare, afzigtelijke hartstogt daarin doorstraalt, en dat het *Weekblad* alleen *door vrees voor straf* weerhouden wordt straattaal te doen hooren." Door woorden, als de volgende wordt een zoodanig oordeel wel gemotiveerd.

»O, dus schreef het *Weekblad*, dat er eens geen *Code Penal* bestond en geene wet op de vrijheid van drukpers! O dat wij eens lucht mogten geven aan ons gemoed, wanneer wij schrijven over die helden in de Tweede Kamer, die dagelijks zich meer en meer ontmaskeren, wat zouden wij stichtelijke vertoogen kunnen leveren!

't Zou er dan wel fraai uitzien in ons land, wanneer die verzuchting naar bandeloosheid vervuld kon worden. De taal, welke eene zekere pers gewoon is te spreken, plaatst haar nu reeds op eene lijn met wat de pers in het jaar 1848, in naburige landen, meest afschuwelijks en meest verachtelijks opleverde. En dan heet het nog dat zij zich inhoudt! Werd die zekere pers eens niet in toom gehouden door het *Code Penal* en de wet op de drukpers en mogt zij naar hartelust huishouden, — zij zou op nieuw het bewijs leveren van wat het April-rumoer reeds aan het licht heeft gebragt, dat er pennevoerders in Nederland zijn, door welken de laaghartigste en de verfoeijelijkste uitspattingen van de buitenlandsche pers in de schaduw gesteld worden.

Doch welke moraal zulke papierbekladders er toch wel op mogen nahouden? Kan hunne moraal eene andere zijn dan die van zulke rampzaligen, die zich alles geoorloofd achten, mits zij maar buiten aanraking blijven met het strafwetboek, en die zich zonder bezwaar aan de grootste euveldaden zouden schuldig maken, werden zij daarvan niet weerhouden door de vrees voor de Justitie? Eene andere moraal blijkt hun onbekend te zijn. Maar is het dan zonder reden dat men met bezorgdheid het oog slaat op de toekomst van ons land? Hen, die zich alles geoorloofd achten en die tot alles bereid zijn, houdt niets terug dan de teugel der burgerlijke wet: de geschiedenis der laatste zestig jaren is daar om te leeren, hoe gemakkelijk die teugel, onder zekere omstandigheden, als spinrag verbroken wordt!

Men schrijft ons uit 's Gravenhage:

»*Mijnheer de Redakteur!*

»Getrouw aan mijne gewoonte, heb ik ook gedurende de beraadslaging over het voorstel der negen leden, met aandacht gevolgd wat er zoo al bij die gelegenheid in de Tweede Kamer van de Staten-Generaal is gezegd geworden, en ik heb mij zelven van harte geluk gewenscht, dat onze staatkundige instellingen aan ieder staatsburger het regt geven, om bij de debatten tegenwoordig te zijn; want deze laatste vooral hebben mij ruime gelegenheid verschaft, om veel wetenswaardig op te doen: vooral menschenkennis; daarvoor was de school bij uitnemendheid geschikt.

»Het zal u welligt niet onaangenaam zijn, indien ik u een kort verslag van mijne bevinding doe toekomen.

»Onmiddellijk ga ik ter zake.

»De Kamer was volgens mijn oordeel gesplitst in *drie* fraktiën.

»*Eerstens.* De leden die van oordeel waren, dat ons stelsel van belastingen is een schoon, volmaakt geheel, bijgevolg, heerlijk werkend, in verband met den toestand van het Nederlandsche volk, zoo wel als met het oog op het buitenland. Het spreekt van zelf dat deze leden, die blijken gaven van bijzonder op de hoogte van onzen tijd te zijn, en die de materieele belangen der Natie op eene buitengewone wijze ter harte nemen, zich gestoord achtten in hunne zalige rust, toen het lastig branderije, door de negen vertegenwoordigers in het midden der vergadering gebragt, in diskussie moest komen. Duidelijk is het evenzeer, dat die goede oudewetsche lieden nooit zouden toestaan, dat de hand wierd gelegd aan eene verandering in dat *onverbeterlijke* stelsel van belastingen, hetwelk overigens *niemand drukt*, en waarvan een deel, de akcijnsen, zoo als de minister van Finantiën zich uitliet, in Nederland burgerregt had verkregen.

»De tweede fractie, meer talrijk dan de eerste, bestond uit hen die toegaven, dat er wijziging noodzakelijk was; die zelfs zoo verre zijn gedurfd gaan, van te beweeren, dat er op dit oogenblik onevenredigheid aanwezig is. Ik was verbaasd soms uit den mond der sprekers te vernemen, dat het dragen van de lasten, *hier te lande, niet behoorlijk is verdeeld, en dat de min gegoeden te veel, de meer gegoeden daarentegen te weinig betalen.* Deze leden waren echter zeer verdeeld als het er op aan kwam, handen aan het werk te slaan; dit kwam thans duidelijker uit, dan ooit vroeger het geval was. In den volsten zin des woords: zooveel hoofden zooveel zinnen! En terwijl ik rustig aan mijne gedachten den vrijen teugel liet, konde ik het gevoel niet bedwingen, dat onwillekeurig zich van mij meester maakte.

»Heb geduld, ó volk! zoo dacht ik bij mij zelven; indien ge van deze vertegenwoordigers verbetering in uw lot verwacht, wees dan maar getroost, want gij zult lang wachten; men zal alles laten zoo als het bestaat, *omdat men het niet eens kan worden omtrent hetgeen u verbetering moet aanbrengen*. Een wissel op tijd. Ja, *veel* vertrouwen in deze regering (die eigenlijk niets beloofd heeft. (1) Ziedaar wat men heeft te wachten, als deze fraktie *alleen werkt*.

»Het derde gedeelte der leden waarvan ik sprak, bestaat uit een rond cijfer van 26. Deze verlangen, het koste wat het wil, om die verbeteringen in het bestaande belastings-stelsel te brengen, welk eene eerlijke overtuiging hun heeft doen zien, dat er noodzakelijk in moeten gebragt worden. — Zij weten onderlinge geschillen omtrent den voorrang van deze of gene belasting op te offeren aan het *algemeen* belang, en zij zijn het dus, die op den duur de hulp *moeten* verleenen.

»Het 26 tal heeft ten doel gestaan, aan menige beschuldiging en verdenking. Ja zelfs van de zijde der regering zijn ze in dat opzigt niet gespaard gebleven. Ik meen, dat het de Heer van Hall was, die *zijdelings* van *oneerlijke* oppozitie durfde spreken; maar ik dacht bij mij zelven, toen een der voorstellers die deloyale indirekte insinuatie besprak: »Waarom zulks gedaan? Gij behoeft niet op te komen tegen dergelijke taal! Het spreekwoord geldt hier immers ook: Zoo de waard is, vertrouwt hij zijne gasten."

»Getroffen was ik, Mijnheer de Redakteur, door de bondige afdoende redenen vooral van de heeren van Bosse, Thorbecke, van Hoëvell, de Man en anderen, die regt voor de vuist gesproken hebben. Eerst nu heb ik eene goede gelegenheid gehad om te zien, hoe eenvoudig de waarheid is; hoe ingewikkeld daarentegen de welsprekendste redenaar wordt, als hij argumenten zoekt om te bewijzen datgene, wat het eenvoudig gezond oordeel verwerpt. Zelden, geloof ik, kwam uit beter uit, dan toen de heer de Kempenaer sprak. Wat al bloemen! wat al beelden!! en toch was zijne taal koud als steen, toch overtuigde hij niemand. Het was bittere ironie, zulk een redenaar te hooren gewagen van *bespotting*, toen hij zijne hoorders bij eene vrouw bragt die behoefte had aan voedsel. Vleesch, zoo sprak hij, *dat verlangt ze niet?* Ik beefde op mijne plaats, toen die klanken tot mij kwamen. Nooit zal ik vergeten den indruk, die deze redevoering op mij gemaakt heeft. Voegt het hem zoo te spreken, die overvloed van voedsel heeft? Is hij zijn verleden vergeten? Weet die afgevaardigde niet meer, dat ook hij eens *een voorstel deed tot verandering der Grondwet?* mag hij de voorstellers dezer wet tot afschaffing van belastingen, die hun regt in die Grondwet geschreven vinden beschuldigen, dat ze op de stoelen der regering nederzitten? Maar het doel wettigt de middelen. Die leer is door sommigen maar al te zeer in de praktijk gebragt.

»De voorstellers, en zij die daaraan hunne stem hebben gegeven, zijn niet verslagen door een schijnbaar verlies. Neen, zoo dacht ik, toen ik daar moedig als toeschouwer gezeten was, de atmosfeer van inkonsequentie zal eens wat gezuiverd worden, de natie eens door het April rumoer misleid, zal zich uit den nevel ontrukken: en zij, die thans eene poging deden in het belang des volks, in het belang hunner minderen, zij zullen niet rusten voor ze hun doel bereikt hebben. — Er zal een tijd komen, waarop de minister van Finantiën rekenschap zal hebben af te leggen van de woorden, welke hij sprak, toen hij *au pied du mur* gebragt was; woorden, welke hij getracht heeft later weder te verzwakken: »*Ik zal met beide handen de eerste gelegenheid aangrijpen, om in het belastingstelsel voldoende verandering te brengen*. Dan zal het oogenblik daar zijn om te zien, of onder de tweede kathegorie van leden, welke ik u beschreef, zich eenige mannen bevinden zelfstandig en krachtig genoeg om het cijfer van 26 tot eene meerderheid aan te vullen. Persoonlijk ken ik de geëerde vertegenwoordigers niet genoeg, maar naar hunne redevoeringen te oordeelen, komt het mij voor, dat het vereischte getal wel zal te vinden zijn. (2)

»Thans nog een woordje over de politieke questie, door de regering ook vooral zoo zeer voorop gezet. Dat was eigenlijk het schrikbeeld, waarmede de goede volgzame leden der tweede kathegorie binnenslijns moesten gehouden worden. Het Ministerie zal aftreden! Het gevallen bewind staat voor de deur!! Protestanten ziet toe!!! Onwillekeurig konde ik zekeren lachlust niet bedwingen toen ik [illegible] bespottelijke vrees al niet voegt.

»Intusschen, is het zeker, Mijnheer de Redakteur,

(1) Iets toch wel. En in verband met de omstandigheden zal dat *iets* nog al *veel* kunnen worden. Door de verwerping van het voorstel der negen heeft de regering zoogenaamd de handen vrij gekregen; maar is met der daad gebonden om blijk te geven van leven. Wij zullen zien. (Redakt).

(2) Daar twijfelen wij geen oogenblik aan. De heer van Nispen [illegible], een wakker man, die zich zal doen gelden met de voorstellers, als de regering aan zijne verwachting niet beantwoordt. (RED.)

dat het voorstel der 9 Leden is verworpen, *niet om het voorstel zelf, maar om redenen daar buiten gelegen*. Of dat spelen heeft met de belangen, met de dierbaarste belangen des volks, ik laat zulks aan uw oordeel over. Ik voor mij vermeen dat er geen grooter, geen onedeler spel mogelijk is."

Men schrijft ons uit Rotterdam, op Kerstnacht:

»Alle katholieke kerken zijn geopend om de geloovigen te ontvangen, die dan ook van alle zijden toesnellen. Men moet den Kerstnacht in de kerk doorgebragt hebben, wil men getuige zijn van den H. Godsdienstzin die de geloovigen bezielt. Hij, die in dezen nacht geboren werd, wordt in dit plegtig oogenblik door ieder om het zeerst in zijne nederige kribbe aangebeden. Ik had mij ook tot dat einde naar de Lieve Vrouwekerk begeven, waar de Kerstmis te half zes ure zoude aanvangen. Met de grootste moeite bekwam ik eindelijk eene plaats, daar de kerk met geloovigen reeds opgevuld was. Dáár verschijnt de priester aan het altaar en te gelijk wordt door een kinderchoor een heerlijk loflied aangeheven.

»Sedert kort namelijk bestaat er eene inrigting van R. K. jongens hier ter stede, met het doel om kerkzang en kerkmuzijk aan te leeren. Het was nu dit choor, dat gedurende de eerste H. Mis zoude zingen. De eerste driestemmige Mis van den heer v. Bree werd met eene juistheid uitgevoerd, die men van zulk een jeugdige inrigting niet zoude verwacht hebben. En toen eindelijk gedurende de stille missen door enkele kinderstemmen eenige der oude Kerstliederen, verzameld door den heer Alberdingk Thijm, werden aangeheven, toen ging het alle beschrijving te boven; de indruk was eerbiedwekkend en bij verschillende geloovigen welden tranen in de oogen. Een ieder moest uitroepen: O kindergezang! en dat in dezen heiligen nacht is heerlijk schoon! Moge deze jeugdige spruit bij de Katholieken ondersteuning vinden, opdat er alzoo een goede degelijke boom uit opwasse, opdat er naast zoovele protestantsche zangscholen hier ter stede éëne katholieke zangschool ontsta, opdat daardoor ons heilige kerkgezang meer en meer beoefend worde en ze alzoo de geloovigen moge stichten en versterken.

»B."

Men leest in de *Grondwet*:

»De heer van Bosse deed, in zijne merkwaardige rede van den 20sten, o. a. de volgende, schijnbaar *eenvoudige* vraag: »Waarom is in de *Staats-Courant* nog niet verschenen het maandelijksch overzigt van de opbrengst der belastingen? Dit geschiedt doorgaans uiterlijk den 17den van elke maand, Het is heden reeds de 20ste, en nog zien wij niets gepubliceerd, Is het *besloten water* daarvan de oorzaak?"

»De minister van Finantiën heeft *geen antwoord* op deze vraag gegeven.

»*Wij* zullen dat antwoord *thans* geven.

»Het maandelijksche overzigt is *heden* in de *Staats-Courant* verschenen: *een dag*, NA de verwerping van het voorstel der negen leden. Wij geven het, bij uitzondering, in zijn geheel, aan onze lezers; en welligt zal men tot het vermoeden komen, dat de mededeeling van deze opgave vertraagd kan zijn, om niet in de *Staats-Courant* gelijktijdig te weerspreken de ongunstige schildering, die in de Kamer van de uitkomst der begrootingen is gegeven.

»Uit het overzigt blijkt toch, dat reeds over de 11 maanden van dit jaar de schatkist ƒ 1,114,285.20½ *meer* heeft ontvangen dan in de 11 maanden van 1852; en dat de belastingen nu reeds ƒ 2,839,062.75 MEER hebben bedragen; dan de *raming* was!!

»Dat komt nog al anders uit, dan de ruim 3 tonnen gouds, die de minister van Finantiën voorstelde als, *het batig slot* over 1854 te zullen zijn, en dan de *te korten*, die zelfs in het verschiet werden voorgespiegeld!

»De opgave van het *departement van finantien* toont aan, hoe kunstig in de kamer de *minister van finantien* »van de tegenovergestelde rigting", cijfers heeft gegroepeerd."

Men leest in het *Handelsblad* onder de rubriek: Ingezonden stukken:

»DUINWATER.

»Sedert eenige dagen vermelden de dagbladen het toenemend debiet van het duinwater buiten de Willemspoort, en de *Amsterdamsche Courant* (*) vindt daardoor gelegenheid, om niet alleen de maatschappij der Waterleiding lof toe te zwaaijen, maar zelfs de »hoogere autoriteit" hulde te brengen voor de onbekrompenheid, om te vergunnen, dat het water verkocht wordt. Op deze wijze kan men wel altijd reden vinden, om de wijsheid der Lands- of Stadsvaderen te aanbidden, als zelfs de mogelijkheid voor de burgerij om zich van water te voorzien als eene onbekrompenheid in de »hoogere autoriteit" wordt vereerd.

»De stedelijke regering heeft in den loop van dit jaar den overvloed geweerd uit vrees voor gebrek, door aan de maatschappij het verkrijgbaar stellen van het water binnen de stad voorloopig te verbieden; en nu het gebrek zich nijpend laat gevoelen, wordt het als wijsheid geroemd, dat de »hoogere autoriteit" niet ook verbiedt, dat de burgers het water buiten de poort gaan halen.

»Het is laffe vleijerij, zoo iets te durven schrijven, of verregaande domheid, die het nadeel heeft het goede te verhinderen. Want wanneer, in plaats van de loftrompet te blazen bij de dwaasheden der regering, dagelijks door de pers gewezen werd op het onbetamelijke, het ongeoorloofde, het goddelooze hadden wij bijna gezegd, om nog slechts eenige de minste beperking in den weg te stellen ter verkrijging van een der allernoodzakelijkste levensbehoeften, die met volle stroomen wordt aangeboden, voorzeker zou de regering reeds lang hebben ingezien, dat om gebrek te verhoeden niets beter is dan den overvloed toe te laten. In plaats van een halven maatregel zou het duinwater in die gedeelten der stad, waar de buizen reeds liggen, overal verkrijgbaar zijn, en in plaats van 18000 emmers, zou gemakkelijk een 10- of 20-voudig debiet kunnen zijn bereikt, zonder de enorme moeite, die nu nog moet worden aangewend.

»De *Amsterdamsche Courant* noemt het water goedkoop, dat de Maatschappij aflevert; en ofschoon één cent per emmer niet veel schijnt, is toch in waarheid de prijs van water in Amsterdam, dank der regering, bovenmate duur, want die prijs is nog altijd (met eenig verschil in verschillende buurten) tusschen 5—12 Centen per zoogenaamden gang, die uit twee kleine emmers bestaat. De aard der zaak brengt die duurte mede; de inrigting buiten de Willemspoort laat slechts toe, dat een beperkt getal personen te gelijk geholpen wordt; daardoor heeft een ontzettend tijdverlies plaats, dat vergoed moet worden aan hen, die het water weer verkoopen; bovendien moeten de koopers vergoeding geven voor het vervoer over zulk een afstand. Voor hen, die het water voor eigen gebruik zelf halen, is het verlies aan tijd (en dus ook aan geldswaarde) hetzelfde; — en wanneer men als middenprijs van het water binnen de stad 8 cents per gang of 4 cents per emmer aanneemt, dan ondergaat eene massa van 18.000 emmers eene prijsverhooging door tijdverlies van ƒ 450 daags; eene noodelooze verspilling, die dagelijks van Amstels ingezetenen gevergd wordt door die geroemde onbekrompenheid der »hoogere autoriteit."

»Wij wenschen van harte, dat hetgeen de *Amsterdamsche Courant* als redenen van zelftevredenheid voor de »hoogere autoriteit" wil doen gelden, [illegible] tot grievend verwijt moge worden, opdat zij alle hindernissen doe ophouden, en aan de maatschappij der Waterleiding niet langer worde belet op elke wijze haar debiet te vergemakkelijken.

»Eene laatste opmerkerking geldt die maatschappij zelve. Zij is echter minder een verwijt dan eene vraag. Wij vragen dan of onder de bestaande omstandigheid door de maatschappij nog wel al alles gedaan is, wat den verkoop kan bevorderen?

»Eindelijk, waarom mogt bij eene dringende behoefte, als de bestaande, niet op Zondag water worden afgehaald?"

Als eene bijdrage tot waardering van het April-petitionnement diene het volgende uit den *Noord-Nederlander*.

»De *Fakkel* en de *Morgenster* nemen het *den vrienden* kwalijk, dat zij bij het Amsterdamsche kerkrumoer als naar gewoonte gasthuismannetjes en gealimenteerden adressen hebben laten teekenen tegen de beroeping van Ds. Meijboom; *adressen* zeggen wij, want naar ons uit eene goede bron verzekerd is, zijn er 27 adressen, bevattende 500 namen ingeleverd, doch zijn er onder die namen eenige die op alle 27 adressen voorkomen. Uit een artikel in de *Fakkel* van den 2e dezer blijkt, dat de onderwijzer eener *school voor havelooze kinderen* de ouders dier kinderen opmerkzaam heeft gemaakt op de groote voorregten, hun te beurt gevallen en hun bij de betuiging »dat zij daarvoor ook zeer erkentelijk waren", heeft te verstaan gegeven, »dat zij van hunne dankbaarheid wel het best konden doen blijken door op de *adressen* te teekenen." »Uit vele" zegt de *Fakkel* »zal dit eene staaltje genoeg wezen om te doen zien hoe trouw »de vrienden" gebleven zijn aan den regel der jezuiten: »Het doel heiligt de middelen.""

»De *Morgenster* relateert, dat zich op die adressen een aantal schier onleesbare handteekeningen bevinden. »Er is aanteekening van gehouden, daar men vermoedt, »dat er zich gealimenteerden onder die formulier-helden »en heldinnen bevinden."

»Een van »de vrienden" tracht in de *Nederlander* van 19 dezer de zaak te verdedigen; daar evenwel de *daadzaken* niet meer te ontkennen zijn, worden die dan ook, ofschoon schoorvoetende erkend.

»Wij keuren diergelijk misbruik van het regt van petitie hoogelijk af, maar nu niet meer dan in April 53 toen men dezelfde en nog ergere kunsten heeft gebezigd, om een aantal namen op de adressen tegen de bisschoppen, of liever tegen het ministerie Thorbecke te erlangen; ook toen was het, »*het doel heiligt de middelen*, maar het waren niet alleen »de vrienden" die destijds dat beginsel huldigden.")

Ziedaar hoe *Morgenster* en *Fakkel* in de *vrienden* ver

(*) A. C. van 20 December ll.

oordeelen, wat zij zelven met de *vrienden* tegen de Katholijken gedaan hebben. De ongeregtigheid beliegt zich zelven. Wij mogten niet nalaten uit de eigen woorden der schuldigen die erkentenis op te nemen.

Men schrijft ons het volgende, dat uit plaatsgebrek niet vroeger is kunnen worden opgenomen:

»MAASTRICHT, 20 Nov. Onze stadsregering heeft eene poging gedaan, om de gestichten tot eene bijzondere gezindheid behoorende aan haar bestuur te onderwerpen.

»Wij hebben ons daartegen verzet.

»Men wilde beginnen met het gesticht, bestemd om vader- of moederlooze kinderen van de R. K. godsdienst kleeding, voeding en onderwijs te geven.

»Wij beriepen ons op art. 20 van het besluit des Souvereinen Vorst, dd. 31 D. 1814, krachtens welk art. aan de bijzondere gezindheid werden teruggegeven de gestichten, welke vóór de Fransche omwenteling aan de bijzondere gezindheid hadden behoord.

»Nu staat verder in dat besluit, dat deze gestichten van bijzondere gezindheden zullen bestuurd worden op die wijze, als het bij elke gezindheid het geschikst geoordeeld wordt of te voren gebruikelijk was.

»De R. K. gezindheid wordt vertegenwoordigd in elk diocees door den Bisschop; in elke parochie door den pastoor, namens den Bisschop.

»Te Maastricht zijn vier parochiën; aldus wordt te Maastricht de R. K. gezindheid vertegenwoordigd door de vier pastoors der vier parochiën, namens den Bisschop, de vertegenwoordiger van al de parochiën in het diocees.

»Het besluit des Souvereinen Vorst, dd 31 Dec. 1814, is ook te vinden in de provinciale bladen van Noord-Brabant. Het is van toepassing voor Noord-Brabant, Zeeland, enz

»Bij de voordragt van wet omtrent het armbestuur in Nederland geloof ik, dat het niet ondienstig zijn zal de katholieken daarop attent te maken.

»Want daar alles, wat de R. K. gezindheid aanbelangt, geregeld is door het kanoniek regt, en het kanoniek regt den Bisschop aanstelt, Super-Intendent over de godshuizen van R. K. stigting, zoo zoude de wet omtrent het armbestuur de regten der katholieke Kerk aantasten, wanneer zij aan de gemeentebesturen het regt en de magt gaf, om de bestuurders der R. K. godshuizen te kiezen.

»Ik geloof dat over deze aangelegenheid eene breedvoerige uiteenzetting mogt plaats nemen in een onzer katholieke bladen of tijdschriften. Reeds heeft de *Courrier de la Meuse*, de verkeerde poging van het gemeentebestuur van Maastricht bestreden en de *Grondwet* maakt gewag van het ontstane konflikt.

»Het is eenezaak van het hoogste gewigt voor wat het beginsel aangaat.

»Heeft een gemeente-Bestuur, hetwelk volgens de tegenwoordige staatkunde geen Godsdienst heeft, het regt om de Regenten der Godshuizen te benoemen tot bijzondere gezindheden behoorende, dan kan het gemeente-Bestuur Roomsch Katholieken noemen als regenten over Roomsch Katholieke Weeshuizen of Godshuizen.

»Wij zouden dan in de Godshuizen het stelsel der gemengde scholen terugvinden. Men zoude de Protestantsche weeskinderen kunnen plaatsen bij de R. K. weeskinderen. Het zoude dan niet meer zijn het onderwijs zonder Godsdienst; maar de geheele opvoeding zonder Godsdienst.

»En zoo iets is niet hersenschimmig; maar wij vinden in de statistique du Département de la Meuse-Inférieure, par le citoyen Cavenne, Ingénieur des Ponts et chaussées, *approuvée pour être présentée au ministre de l'Intérieur*, par le Citoyen Loysel, Préfet, Membre de l'Institut National het navolgende:

»Hospice des Orphelins à Maestricht."

»Cet établissement est divisé, jusqu'ici, en deux maisons, dont une comprend les Orphelins *protestants*, et l'autre, les Orphelins *Catholiques-romains*. L'ADMINISTRATION SE PROPOSE DE LES RÉUNIR BIENTÔT."

Dezer dagen heeft men vernomen, dat Engeltje van der Vlies, bijgenaamd het wonder van Pijnacker, is gestorven, en daarbij werd herinnerd, sedert hoe lang de overledene spijs noch drank gebruikt had, het bedroeg 20 à 30 jaren, op een 10tal jaren komt het niet aan, daar het wonder even groot zou zijn als het 20 of meer jaren had voortgeduurd. Jammer, dat de dood de illusie zoo wreed moest komen verstoren. De provinciale geneeskundige commissie van Zuid-Holland, gevestigd te 's Gravenhage, heeft het raadzaam geacht, voor dat Engeltje van der Vlies ter aarde werd besteld en de dood de zaak altijd onbeslist zou zijn, het onbegonnen geweest, eene deputatie uit haar midden naar Pijnacker af te vaardigen, om de zaak bepaaldelijk te onderzoeken. En de uitslag van dat onderzoek is geen ander geweest dan dat, hetwelk velen bij het leven der overledene hadden vermoed, te weten, dat het eene loutere begoocheling is geweest, dat Engeltje van der Vlies wel degelijk gegeten en gedronken heeft tot in de laatste dagen vóór haar overlijden, en dat het wellicht juist daarom geweest is, dat zij zich hield of zij niet at of dronk. Wel behoorde zij niet tot de zwaarlijvigsten, daar haar stoffelijk overschot, volgens bevinding der genees- en heelkundigen, die alles *in loco* hebben onderzocht, maar 26 pond woog, en is het mogelijk dat zij geene copieuse diners hield, doch de hoofdzaak, welke steeds verdacht was voorgekomen, de onthouding van alle voedsel en drank jaren lang, dat wonder, het is gebleken, dat de zaak verdicht, het wonder geen wonder was.

»Men verneemt dat bij de lijkschouwing is bevonden dat er op zekere hoogte der slokdarm (namelijk de Cartilago Cricoidia?) eene vliezige vernauwing aanwezig was, welke echter niet zoodanig hard was, om de bekwaamheid van den slokdarm zóó te verminderen, dat daardoor, hetzij dan geene zeer *vaste* spijs, dan minstens toch *zeer gemakkelijk* overvloedig vloeibaar voedsel door kon; dat de nieuw gevormde zeer normale faeces (drek), in de ingewanden aanwezig, bewezen dat er nog kort geleden voedsel gebruikt was; terwijl zelfs de sporen van voedsel in het bovenste gedeelte van het darmkanaal aanwezig waren (moetende het microscopisch en chemisch onderzoek uitmaken, *welk* voedsel) en eindelijk, dat er hoegenaamd *geene* afwijkingen bestonden, die het vermoeden zouden kunnen staven, dat hier of geen voedsel gebruikt was, of wel dat de voeding op buitengewone wijze zoude hebben plaats gegrepen. (*Hdlsb.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 26 December. Nog steeds blijft men het betwijfelen of de Fransche en Engelsche eskaders de Zwarte Zee zijn binnengeloopen. De *Constitutionnel* houdt echter vol dat de vlootvoogden den hiertoe betrekkelijken last hebben bekomen en dat de officiëele tijding eerstdaags zal volgen.

— De *Moniteur* geeft de namen der voorzitters van den Senaat en het Wetgevend Ligchaam voor den eerste is benoemd den heer Troplong, voor het laatste den heer Billault.

— Zoowel de *Univers* als de *Indépendance Belge* hebben een meer of minder uitvoerig verslag medegedeeld betreffende de opening van een protestantschen tempel te Turin. Beide bladen beijveren zich om deze gebeurtenis voor te stellen, als de schoone bekrachtiging van het bij de Sardinische konstitutie aangenomen beginsel van godsdienstige verdraagzaamheid. De *Indépendance* laat zich onder anderen dus uit:

»De opening van een protestantschen tempel te Turin in de stad, waar nog onlangs de Jezuiten alvermogend waren, en waar, bijgevolg, de godsdienstige onverdraagzaamheid haar hoogsten trap had bereikt, is een feit, hetwelk het schitterendst bewijs oplevert, dat de vrijheid van eeredienst, de kostbaarste van alle vrijheden, in Piemont in waarheid en met der daad bestaat. Ieder is vrij God te aanbidden volgens zijn geweten; ziedaar het groote beginsel dat gisteren voor ieder duidelijk was in het midden eener oprecht katholieke stad, een protestantschen tempel te zien verrijzen.

»Men zou zich echter zeer bedriegen wanneer men dit feit wilde beschouwen als een uitwerksel der protestantsche propaganda. Een zoodanige propaganda zou in Italië geen vruchten opleveren. En die dit land kent stemt hiermede in, en de bezadigde Protestanten zullen zijn van dit gevoelen. De weinige bekeeringen, die men heeft kunnen bewerkstelligen dragen een staatkundig karakter van oppositie tegen het hof van Rome en beteekenen niets, beschouwd namelijk uit een godsdienstig oogpunt. Toen Rome den schijn aannam zich te verontrusten over den voortgang van het protestantismus in Piemont, gaf het slechts een blijk van kwade trouw, want het weet zeer goed hoe het met de zaken gesteld is."

De *Independance Belge* volgt hier haar gewonen redeneertrant. Zij erkent, en het is volkomen overeenkomstig de waarheid, dat de drijfveer van het protestantismus in Italië weinig of geen wortel kunnen schieten en dat de zoogenaamde bekeeringen, die er van tijd tot tijd plaats hebben door middel van Engelsch goud, hoofdzakelijk niets anders zijn dan het gevolg van opstand en verzet tegen den Pauselijken Stoel. Maar hoe kan nu de *Indépendance* beweren, dat Rome blijk geeft van kwader trouw is, als het zich verontrust over het protestantismus; zou men het te vatten zijn, zoo men niet wist dat het Belgisch blad het protestantismus beschouwt als het geschiktste middel om den Pauselijken Stoel te ondermijnen. Vandaar de ijver van het liberale blad voor wat zij godsdienstige verdraagzaamheid noemt, 't welk voor haar niets anders beteekent dan ongehoorzaamheid aan de Kerk. Met regt verzet Rome zich tegen den voortgang van het protestantismus in Italië, want de afzwering van het Katholicismus staat daar gelijk met het plaats nemen in de gelederen der revolutie. En ieder bewind weet waartoe zulks leidt. Het is dus niet vreemd dat Rome zich verklaart tegen eene handelwijze, die strekt om het getal harer vijanden te vermeerderen. Alle gouvernementen gaan op dezelfde wijze tegen de revolutionairen te werk.

— Voor het eerst sedert 1830 is de middernachtmis in al de kerken van Parijs met open deuren gevierd geworden. Verleden jaar was dit niet algemeen het geval. Gisteren avond, ondanks eene hevige koude, waren de kerken van Saint Roche, la Madelaine, Notre Dame de Lorette, kortom alle, met geloovigen vervuld. Velen moesten ten half een ure terugkeeren, daar ze in Notre Dame de Lorette geene plaatsen vonden. Het was bekend, dat de beroemde Jenny Rossignon zich zou laten hooren; de toevloed was dan ook ontzettend. Welvoegelijkheid, orde, godsvrucht en eerbied heerschten alom; men kan zonder overdrijving de personen die ter kommunie zijn geweest op 3000 schatten.

MADRID, 20 Dec. Het budget voor 1854 is bij koninklijk besluit bekend gemaakt en zal nader aan de Cortes ter goedkeuring worden voorgesteld.

ENGELAND.

LONDEN, 26 December. De dagbladen van Petersburg maken met grooten ophef gewag van de overwinning door de Russen bij Akaltschik bevochten. Na de krachtontwikkeling en inspanning der Turken breedvoerig en met groote overdrijving te hebben opgegeven, leest men de volgende zegetoonen:

»Dit gevecht moet als een zeer buitengewoon, ja ongehoord wapenfeit worden beschouwd: eene hevige kanonnade gedurende vijf uren, een geweldig vuur van schroot en uit klein geweer gedurende twee uren, en eindelijk eene worsteling met blanke wapenen, die zich aan aanhield onder eene hardnekkige vervolging over bergen en doorsneden terrein, — daartegen konden alleen de dapperheid en de onvermoeide onverschrokkenheid der Russische troepen bestand zijn. Dit gevecht bewijst dat er geen onoverkomelijke hinderpaal bestaat voor de door het regtzinnig geloof bezielde strijders, die op de roepstem van hun doorluchtigen monarch de wapens hebben opgevat voor het geloof, voor den troon en voor het vaderland. Doch er kan immers ook geen hinderpaal zijn voor een leger, hetwelk met den monarch zegt: »Op u, Heer, heb ik mijne hoop gesteld: ik zal in eeuwigheid niet beschaamd worden!"

»Zoover het bekend is, heeft ons verlies in dit heete gevecht, hetwelk van den opgang der zon tot den ondergang duurde, bestaan uit 40 gesneuvelden en uit ruim 180 gekwetsten. Het verlies des vijands moet zeer aanmerkelijk zijn: hij heeft meer dan 1000 lijken op het terrein achtergelaten.

— De *Times* deelt in zijn Nommer van heden mede dat na van weerszijden gegevene ophelderingen tusschen de ... van de wet op de ... Palmerston weder in het kabinet treedt als minister van Binnenlandsche Zaken.

— De schach van Perzië heeft zich met eene armée van 10,000 man en 100 stukken geschut, in eene noordelijke rigting op marsch begeven. Engelsche troepen zijn op weg naar de grenzen van Peshawur, om de passage van Cohat te bezetten. De Russen zijn te Khiwa in Tartarije binnengerukt en hebben Achmatzen (?) vernield.

Volgens berigten uit Cairo van den 15den, hebben de Abyssinische bergbewoners de Turken van Massova en Heuricos (?) verjaagd.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 24 Dec. De Perzische gezant heeft Konstantinopel verlaten en zich naar Bagdad begeven.

KEULEN, 25 December. Men schrijft van Wiesbaden, dat het geregtelijk onderzoek van den HW. Aartsbisschop van Limburg en diens Ordinariaat steeds wordt voortgezet.

— Aan den Badenschen Bovenrijn worden niet slechts geestelijken, maar ook burgers wegens het lezen van den herderlijken brief vervolgd en verontrust. Onder anderen is de kanzelarij-direkteur Beukert, in wiens woning men eene exemplaar van het vlugschrift: »*Katholicken weest op uw hoede!* vond, in de gevangenis geworpen. Door een politie-agent werd de ... magd gezegd: »Luister 't lezen van dat plakaat is geen kwaad, maar men moet aangeven van wien men ... Contvragen heeft." Kortom tot de ellendigste middelen neemt de politie hare toevlugt om aan de vervolgzucht tegen al wat Katholiek is, den ruimen teugel te vieren. De Eerw. Paters Jezuiten moeten nu en wel Zaturdag den 24 dezer het land verlaten. Ook worden te Freiburg personen in hechtenis genomen die petitien aan Z. K. H. den Prins regent hebben doen toekomen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 27 December.

BEVALLEN (23 Dec.): A. P. H. Matthes, geb. Frantzen, Z. — (24 Dec.): H. Hendrichs, geb. van Laethum, Z.

OVERLEDEN (19 Dec.): J. Sepp, 75 j. — (23 Dec.): S. Sanson, wed. J. Benjamins, 74 j. — (26 Dec.): J. G. Naumann, 73 j, 7 m.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Fondsen	pCt.	24 DEC. 4½ u. gebl.	27 DEC. 4 u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		61 15/16	61⅞	a	62 1/16	62 1/16
Dito Dito	3	74	74	»	74⅛	74 1/16
Dito Dito	4	93 5/16	93⅛	»	93½	93 7/16
O. I. Leening 1844	4			»		
Amortis. Syndic.	3½			»		
Handel-Maatschappij	4½			»		
Aand. Rijn-Spoorweg.	4			»		
Aand. Holl. S. M. Obligatien	»	100		»		
BELGIË, Obligatien 1844	»			»		
Cert. bij de Belg. Bank.	2½			»		
Dito bij Rotsch. en Volksv	»	50⅜		»		
FRANKRIJK, Obligatien	3	68¼		»		
SPANJE Nieuwe	1	21½	21½	»		
Dito	3		45¼	»		
Dito Binnenl. à 6/m.	»	41⅜	41½	»	41 5/16	
Coup. Bewijzen.		5⅛	5⅛	»		
Amortisable Schuld				»		
PORTUGAL te Londen	5	37 9/16	37⅝	»		
Dito uitgestelde		15¼		»		
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	106	106½	»		
Dito Dito 1828 en 1829	5	104¾	105	»	105¼	
Cert. bij d°. 1831 en 1833			96¼	»		
Dito	4½	94⅞	94⅞	»		
Dito bij *Hope*	4		89¼	»		
Dito bij *Stieglitz en C°.*				»		
Dito bij id. 5de Serie	4			»		
Cert. te Hamburg	5			»		
Inschrijving in Assignat.	6			»		
Cert. van dito			69¼	»		
POLEN, Certifikaten	4	82⅛	82⅛	»		
Dito Aand. à fl. 500		460		»		
Dito met Lot. » 300				»		
AMERIKA, Bank-Actiën			4½	»		
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50				»		
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	76⅜	76 7/16	»	76 11/16	
Dito 1852				»		
Dito 1847	2½	33⅜	39½	»		
Dito 1851	2½	39⅜	39½	»		
Dito 1849	5	92	91⅞	»	92	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*				»		
Dito	4	67¼		»		
Loten B	5	92	91⅞	»	92	
Aand. met Loting fl. 500				»		
Nieuwe dito » 250				»		
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer* 5 pCt.				»		
BRAZILIË te Londen 1824	5	96		»		
Dito Leening 1843	5			»		
PERU	4½	65¼	66	»	66⅞	66
MEXICO Nieuwe	3	22 3/16	22¼	»	22 5/16	
VENEZUELA à £ 100	3½			»		
GRENADA à £ 100	2		20¼	»		
Dito Uitgestelde			7⅞	»	8	
ECUADOR à £ 100				»		

Mexiko onbepaalde 22 3/16, ¼.

Over het geheel verkeerde onze fondsenmarkt in eene willige stemming met tamelijk veel affaire in de hoofdsoorten van Binnenl. en Buitenl. effekten, zonder dat echter eene der soorten eenige afzonderlijke vermelding verdienen; Russische echter bijven merkelijk hooger.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt, Prolongatie 4 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55½	Livorno	2/m.	f 38⅛
»	zigt	» 55¾	Napels		» 84½
Bordeaux	2/m.	» 55	Petersburg		» 1,85
»	½/m.	» 55⅛	Weenen	6/w.	» 30
Madrid	3/m.	» 242	Augsburg	»	» 35¼
Cadix	»	» 242	Frankfort		» 98¼
Seville	»	» 239	Hamburg	2/m.	» 35 [illegible]
Bilbao	»	» 240	»	zigt	» 35 7/16
Lissabon	»	» 40⅜	Londen	2/m.	» 11,55
Porto	»	» 40¼	»	zigt	» 11,65
Genua	2/m.	» 45½	Rotterdam		» [illegible]

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 26 Dec. Belg. leen. 2½ pc. —, 1840, 1842 4½ pc. 96½; 1852, —; Spanje 1—3 pc. 21¼; Binnenl. 3 pc. 41⅞; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 80½.

PARIJS, 24 Dec. Fransche 3 pc. 74,40; id. 4½ pc. 101,25; Bank-Aktien 2930,—; Belg. 1840/42, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. [illegible] pc. —; Spanje 1—3 pc. —; Buitenl. [illegible] Binnenl. 3 pc. 42¼; Holl. 2½ pc. —; Piemont 5 pc. [illegible] Portugal [illegible] —; Romeinen 5 pc. 93; Rusland 4½ pc. 96; Metall. 5 pc. [illegible]

MADRID, 21 Dec. Spaansche [illegible] pc. 22; Cert. Coup. —; Bank S. Fernando [illegible]

LONDEN, 24 Dec. [illegible] 93⅞ a 94; Braz. 97 a 99; 1829/39 98½ a 99½; 1843 [illegible] 83 a 85; 5 pc. 103 a 105; Ecuad. 5½ a 5¾; Gren. [illegible] Uitgest. 7½ a 8; Mexiko Nieuwe 24 a 24¼; Peru 4½ pc. N. 68 a 70; Uitgest. 48 a 50; Rusl. 1822 5 pc. 112 a 113; (N.) 4½ pc. 98 a 98½; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 42¼ a 43½; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 21⅞ a 22⅛; 3 pc. 46¼ a 46¾; Coup. cert. 4¾ a 5¼; Passive 4⅝ a 4⅞; Holl. 2½ pc. 64¼ a 64¾; id. 4 pc. 95¾ a 96¼; Venez. 30½ a 31; Uitg. 13 a 14; Wissel op Amst. f 11.14¼; 3/m. 11.15⅞; Grieken 1824 — a —.

WEENEN, 24 Dec. Met. 5 pc. 93⅜; Bank-Aktien 1387; Loten fl. 250 —; Wissel op Londen 11.15; Zilver 15⅛.

FRANKFORT, 24 Dec. Met. 5 pc. 79¾; A 5 pc. 80⅛; 1852 5 pc. 80⅛; 2½ pc. 41; Bank-Aktien 1390; Badensche Loten fl. 50, 71; id. fl. 35, 39¾; Darmst. Loten fl. 50 102½; id. fl. 25 33; Nassausche fl. 25, 29½; Sardinische 49½; Holl. 2½ pc. 62⅛, id. 4 pc. 93¼; Spanje 1—3 21⅝; Binnenl. 3 pc. 44¼.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	f 25,45	a —	Pruissische	f 34⅝	a —
Napelsche	—,—	,, —	Spaansche	—,—	,, —
Div. in £St.	11,57½	,, —	Hamb. Russ.	37	,, —
Eng. Russen	—,—	,, —	Russ. in Z. R.	37	,, —
Fransche	55⅝	,, —	,, Pap. ,,	—	,, —
Belgische	55⅝	,, —	Poots. in Fl.	27⅞	,, —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,65	a	9,75
Oude Gerande Dukaten	» 5,60	»	5,70
Wigtige Souvereinen	» 11,60	»	11,75
» Pistolen	» 9,55	»	9,70
Stukken van 20 Francs	» 9,30	»	9,40

Baren Goud en Speciën à f 1442,60 per Ned. ℔ fijn 9¼ a 10 pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	f 2,55	a	2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	»	2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,63	»	2,70
Fransche	» 2,70	»	2,75
Pruissische Daalders	» 1,74	»	1,77
Zilver 1000 a 980	f —,—	a	—,—
» 900 » 700	» 104,20	»	104,70

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 27 December.

GRAANMARKT.

Tarwe zonder handel.

Rogge iets hooger met veel handel, verkocht: 119 ℔ jar. Petersburger f 334; 116, 120 ℔ n. dito f 326, 342; 117 ℔ n. Riga f 332; 118 ℔ n. Petersb. f 334; 117 ℔ dito f 330; 116 ℔ j. dito f 325; 116 ℔ jar. Archangel f 325; 115 ℔ Burgas f 320.

In Garst, Haver en Boekweit zondor handel.

Op 9 vaten Olie in Sept. 68½; Dec. 71½ &. *Raapolie* op 6/w. f 41; Vliegend f 39¾; 1°. Mei ek. f 40¾; Sept. f 38½; Oct. f 38½; Nov. f 38¾; Dec. f 38¾. *Lijnolie* op 6/w. f 30½; Vliegend f 29¼, 29. *Hennepolie* op 6/w. f 38¼; Vliegend f 37.

ANTWERPEN, 26 Dec. *Koffij.* Heden zijn hierin belangrijke zaken verhandeld tot verhoogde prijzen. Van Domingo zijn 3900 balen en van Java 1400 balen omgezet, behalve andere verkoopen onder de hand.

Granen. Zonder zaken en iets flaauwere prijzen.

LONDEN, 23 Dec. *Koffij.* Over het algemeen met zeer veel handel. Van Native Ceylon zijn 16,000 balen omgezet tot eene opvolgende verhooging van 2 s. a 2 s. 6 d. zijnde voor goed ordinair 49 s. 6 d. a 50 s. Plantage Ceylon 1 s. a 1 s. 6 d. hooger.

Suiker. Vreemde soorten zeer gevraagd. Zeilende zijn verkocht 500 tonnen Manilla tot 19 s., 300 tons Bahia 31 s 3 d. a 34 s., 480 kisten wit Bahia tot 37 a 39 s.; zeilende Havana hooger betaald. — *Thee* stil. — *Rijst.* Met goede omgang tot iets hoogere prijzen.

Talk 1 s. hooger.

Graanmarkt. Tarwe vast. Garst en Haver onveranderd.

Veemarkt. Met slappen handel met eene verlaging voor Runderen en Schapen van 2 d. en van Kalveren van 6 d.

SCHEEPSTIJDINGEN.

UITGEZEILD:

HELVOET, 24 Dec. Lt. Holtzappfel, Adder, Ned. Oorl. Schoener, Suriname.

ADVERTENTIEN.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.